

newsletter focus

08 - Leto 2011



Centar za mikrohirurgiju oka

Cara Nikolaja II br. 25, 11000 Beograd, Srbija

tel/fax: +381 11 344 6626

www.laserfocus.eu info@laserfocus.eu

PRIJA LI LETO OČIMA?

Sunce i po koja suza

Topli letnji dani donose radosti odmora, putovanja i opuštanja. Da bi oni protekli bezbrižno, važno je znati kako čuvati zdravlje i na odmoru, ali i tokom ostalih letnjih dana.

Šta je to ono posebno što treba znati o uticaju letnjih faktora na vid? Pre svega, treba zaštititi oči od letnjih infekcija, alergija i UV zračenja. Zato treba upamtiti da se oči, kao i celokupno zdravlje, štite i znanjem.

Pre svega, treba se kupati u provereno čistim vodama, posebno kad je reč o bazenima, ali i rekama, morima ili jezerima, koje neće više štetiti zdravlju nego li pomoći da se osvežimo. Uz informacije o blagodetima i štetnostima od sunčanja, treba dodati i da produženo izlaganje UV zracima može da ošteti oko, dovede do katarakte, degeneracije žute mrlje, pterigijuma (zadebljanja vežnjače) i fotokeratitisa (tačkastog oštećenja rožnjače), što može da uzrokuje kratkotrajni gubitak vida. Nova istraživanja su pokazala da sunčevo vidljivo zračenje visoke energije (tzv. „plava svetlost“) oštećuje žutu mrlju na dug rok. Na ovu vrstu zračenja naročito su osetljive osobe sa niskim nivoom vitamina C i drugih antioksidanata u krvi i u oku.

Da bi se oči zaštitile od štetnog uticaja UV zračenja, naočare za sunce treba da u

potpunosti blokiraju UV zračenja i apsorbuju većinu „plave svetlosti“. Najbolje je da ramovi usko prijanjaju uz lice jer tako blokiraju i svetlost koja ulazi sa strane.

TRI VRSTE UV ZRAKA:

UVC zraci imaju najveću energiju od svih UV zraka. Mogu da štete i očima i koži. Priroda se pobrinula za ravnotežu, pa bi ozonski omotač trebalo da blokira gotovo sve UVC zrake. Na na mestima gde je ozonski omotač oštećen UVC zraci pristižu do Zemlje, izazivajući ozbiljne zdravstvene probleme.

UVB zraci su delimično blokirani ozonskim omotačem. U manjim dozama UVB radijacija stimuliše produkciju melanina (pigmenta u koži), pa je to i razlog što koža posle sunčanja dobija poželjnu preplanulu boju. U većim dozama UVB zraci izazivaju opekotine na koži, a to povećava rizik za nastanak karcinoma kože.

UVA zraci prolaze kroz rožnjaču i dolaze do sočiva i mrežnjače u oku. Prekomerno izlaganje ovim zracima povezano je sa pojavom katarakte i degeneracije žute mrlje. Prekomerno izlaganje UV zracima izaziva različite probleme u vezi sa vidom.

Smatra se da prekomerno izlaganje **UVB zracima** dovodi do pojave pterigijuma

ODRŽAN TREĆI Masterclass

MITOVI I STVARNOST U LEČENJU STARACHE DALEKOVIDOSTI

Trećem međunarodnom Masterclass-u, održanom 27. maja u Beogradu, prisustvovala su 322 oftalmologa iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Srbije. Bilo je to stručno usavršavanje i prilika da se od najeminentnijih svetskih stručnjaka saznaju novosti u tehnologiji hirurģije prednjeg segmenta oka, ali i da se čuju stručni radovi o presbiopiji (staračkoj dalekovidosti).

Predavači na Trećem Masterclass-u po pozivu bili su uvaženi specijalisti svetskog ugleda iz Brazila i SAD i beogradski oftalmolozi dr Mirko Jankov iz LaserFocusa i ass dr Vesna Jovanović iz KBC „Zvezdara“ i dr Slađana Delević iz „Oculus“ i prof Đuro Koruga sa Mašinskog fakulteta.

Ovaj medicinski skup podržao je Zdravstveni savet Srbije o kontinuiranoj medicinskoj edukaciji. Predavači su dobili 14 KME bodova, a polaznici 7 KME bodova.

Naredni Masteclass LaserFocus Centra planiran je za septembar.

>>> nastavak na strani 5.

(zadebljanja konjunktive, koje može da izraste preko rožnjače, zakloni vid i izazove krivljenje slike, osim što je i estetski nepoželjno). Kratkoročno izlaganje visokim dozama UVB zračenja dovodi do fotokeratitisa, bolnog zapaljenja rožnjače, koje traje obično između 24 i 48 sati. Rožnjača apsorbuje 100 odsto UVB zraka, oni ne mogu da oštete sočivo ili žutu mrlju.

ŠTA SVE UTIČE NA JAČINU ZRAČENJA?

Geografska lokacija: UV zračenje je veće što smo bliže ekvatoru.

Nadmorska visina: što je visina veća, zračenje je jače.

Doba dana: najveće zračenje je između 10 i 14 sati.

Okruženje: nivo UV i „plavog zračenja“ je veći na otvorenim prostorima, posebno kada smo u predelima koji reflektuju svetlost, kao kada su u pitanju sneg, morska pučina ili pesak.

>>> nastavak na strani 4.

HOŠPITAL SAO SEBASTIAO FEIRA-CORNEA 2011 Porto 6 – 7. maja 2011.

Sedmi sastanak Hošpital Sao Sebastiao Feira-Cornea 2011 održan je 6. i 7. maja. Već tradicionalno predavanje po pozivu dr Jankov održao je o primeni Ultra B2 u lečenju rožnjače.



SIMPOZIJUM ZDRAVSTVENIH RADNIKA Zlatibor, 18 – 22. maja 2011.

Pod sloganom „Majski susreti – pobediti zanjem“, sredinom maja okupili su se na Zlatiboru lekari i zdravstveni radnici iz cele Srbije i inostrani gosti. Oftalmološkoj sekciji predstavila se i dr Tina Mraković iz „LaserFocus“ centra radom „Priprema pacijenata za intervencije u refraktivnoj hirurgiji“. Ovaj rad je proistekao iz oftalmološke prakse u „LaserFocus“ centru, gde se, pored uobičajene procedure, dosta pažnje posvećuje i psihološkoj pripremi pacijenata.



ZAJEDNIČKI KONGRES SOE/AO Evropski i američki oftalmolozi Ženeva, 4 – 7. juna 2011.

Na zajedničkom kongresu Američkog i Evropskog udruženja oftalmologa, održanom početkom juna u Ženevi, dr Mirko Jankov i ass dr Vesna Jovanović predstavili su kolegama rad o retkoj infekciji donjeg kapka oka dirofilarijom.

LASERFOCUS, IROC I ALCON MiniFellowship iz refraktivne hirurgije Cirihi, 26 – 29. juna 2011.

Kurs, koji se petu godinu održava u Švajcarskoj (lani iznimno održan u Beogradu),

priprema oftalmologe sveta za refraktivnu hirurgiju i hirurgiju katarakte. Osmisli su ga dr Jankov, dr Lofler, dr Mrocggen i dr Zajler da pomognu kolegama da razviju veštine za najsavremenije zahvate na oku.

SKUP O REFRAKTIVNOJ HIRURGIJI ALCON – WAVELIGHT Vratiti oštrinu vida Prag, 17 – 18. juna 2011.

Na skupu o refraktivnoj hirurgiji oka i naprednim tehnologijama, održanom 17. i 18. juna u Pragu, predavanje po pozivu o personalizovanju laserskih intervencija skidanja dioptrije održali su B. Fisher iz SAD i dr M. Jankov iz Beograda.

O zdravlju oka danas medicina mnogo zna i mnogo čini da održi kvalitetan vid i koriguje smetnje i obolenja. Koliko kod nas ljudi znaju o savremenim mogućnostima da hirurškim intervencijama vrate jasan pogled i kako da biraju lekara? Donosimo deo intervjua objavljen u magazinu ONA, sagovornik je dr sci med Mirko R. Jankov, jedan od vrhunskih svetskih stručnjaka za refraktivnu hirurgiju.



MOŽE I BEZ NAOČARA

Napredak tehnologije u medicini je možda najizraženiji upravo u oftalmologiji, u kojoj je visoka tehnologija uvek imala veliki uticaj. Oko ima osnovnu funkciju da svetlosne zrake sa predmeta koji posmatramo „prevodi“ u nervne impulse i prosleđuje ka mozgu. U tome mu pomažu rožnjača i očno sočivo, koji prelamaју i fokusiraju svetlo, te mrežnjača ili retina, koja se sastoji od fotoreceptora koji upijaju svetlo. Sve ostalo su propratna tkiva koja održavaju ove osnovne delove oka „živim“ i funkcionalnim. Svaki od tih delova oka može da počne da slabije funkcioniše ili da u potpunosti prestane. Bolesti rožnjače, naročito keratokonus (urođena slabost oka, gde dolazi do izrazitog istanjenja i ispupčenja, te jako smanjenog vida), danas se mogu sprečiti prilično jednostavnim intervencijom učvršćavanja rožnjače (Ultra B2) i time pravovremeno izbeći ozbiljna operacija presađivanja rožnjače. Zamućenje sočiva (stručno: katarakta) se uspešno odstrani ultrazvučnom metodom i kroz rez manji od 3 mm ugrađuje savitljivo veštačko sočivo, sada i multifokalno. Odlublivanje (ablacija) retine i razni drugi problem retine uzrokovani dijabetesom, hipertenzijom i drugim hroničnim bolestima su isto tako rešivi operacijama vitrektomije

ili primenom lasera za fotokoagulaciju. Moguće je, isto tako, smanjiti pritisak u oku medikamentozno, laserom ili operacijom i tako zaustaviti tok glaukoma koji bi inače neumitno doveo do slepila. Najveći deo problema vezanih za oko je rešiv.

Koliko mi, u našim uslovima možemo koristiti od te svetske tehnologije i stručnosti?

Nekada je taj jaz bio mnogo veći. Sećam se kakav je moj utisak bio kada sam davne 1995. godine po završenom fakultetu, kao jedan od najboljih studenata, otišao u Brazil. Moj šok koliko smo zaostali ne samo tehnološki nego i u praktičnom znanju bio je ogroman. Srećom po naše pacijente, to se danas umnogome promenilo, ali su neke procedure i operacije, s obzirom na to da su tehnološki zahtevnije i samim tim najčešće izuzetno skupe, dostupne samo u privatnim centrima. Veliki deo toga će se još promeniti. Naši oftalmolozi su aktivniji na kongresima, sistem bodovanja od strane Lekarske komore Srbije radi održavanja licence je izuzetno doprineo da malo trgne kolege i pozove ih na stalno usavršavanje. To što se nema neki aparat ne sme da bude opravdanje za neznanje! U Brazilu sam naučio da uvek moramo imati jednu >>>

NAJAVE



12. KONGRES OFTALMOLOGA SRBIJE Skup domaćih očnih lekara Arandjelovac, 8 – 10. septembra 2011.

Na 12. kongresu oftalmologa Srbije, koji će se početkom septembra održati u Arandjelovcu, čelni lekari „LaserFocus“ centra – dr Mirko Jankov i dr Vesna Jovanović – održaće predavanje o najnovijim tehnikama u transplantaciji rožnjače i načinu lečenja keratokonusa.

DRUGI EUCORNEA CONGRESS I XXIX KONGRES EVROPSKOG DRUŠTVA ZA KATARAKTU I REFRAKTIVNU HIRURGIJU (ESCRS)

Beč, 16 – 17. septembra

U Beču će se 16. i 17. septembra ove godine okupiti evropski oftalmolozi. Evropska asocijacija za rožnjaču pozvala je najuglednije predavače iz Italije, Francuske, Singapura, SAD, Japana, Švajcarske, Nemačke, Danske, Švedske i drugih zemalja. Među prvima je predavač po pozivu dr Mirko Jankov (jedini od naših stručnjaka), koji će na ovom kongresu posvećenom rožnjači pred ESCRS držati predavanje o fotoablaciji rožnjače kod keratokonusa. Dr Vesna Jovanović će na EuCornea

kongresu predstaviti temu „Endotelna keratoplastika sa intaktnom Descemetovom membranom primaoca“.

XXIX KONGRES EVROPSKOG DRUŠTVA ZA KATARAKTU I REFRAKTIVNU HIRURGIJU

Beč, 17. do 21. septembra

Ovaj značajan susret oftalmologa u Beču prilika je za razmenu iskustva i dostignuća u najsavremenijim mogućnostima hirurgije oka. Dr Jankov je pozvan da za ovu priliku izloži rad sa temom „Ultra B2 kod dece sa keratokonusom“.



Ona
MAGAZIN

CELOVIT INTERVJU MOŽETE VIDETI NA WEB STRANICI:
www.onamagazin.com

KAKO ČUVATI ZDRAVLJE OKA?

Kao i za sve stvari u životu, treba slušati zdrav razum! Osnovno je redovno godišnje odlaziti na pregled kod očnog lekara, prihvatiti devizu: bolje sprečiti nego lečiti! Uravnotežena ishrana je dobra za čitavo telo, pa i za oko. Najčešći problemi koje uočavam su predugo i preterano naprezanje očiju. Sati i sati pred kompjuterom ne čine dobro, a ako je to ipak neophodno, uvek treba praviti kratku pauzu od desetak minuta na svakih sat vremena i treptati što češće. Čitanje noću sa slabim osvetljenjem kod mladih ne izaziva problem, osim bespotrebnog naprezanja i eventualne glavobolje, ali vremenom se to i te kako odrazi na vid. Kod starijih pacijenata može čak i da izazove akutni napad glaukoma (skoka očnog pritiska)! Ko nosi kontaktna sočiva, nikako ne bi smeo da spava s njima, niti ih treba nositi kada se ide na bazen (zbog potencijalno vrlo opasne infekcije amebom, koja se izuzetno teško leči). Uvek treba nositi odgovarajuće naočare, i to po uputstvima oftalmologa, nikada ih ne treba „pozajmljivati“ od drugog ili kupovati ih na pijaci.



ili dve oblasti u kojima smo najbolji, ali isto tako moramo uvek imati dovoljno opšteg znanja iz drugih oblasti, taman toliko da znate kako da posavetujete pacijenta i pošaljete ga na pravo mesto.

Kod vas su primenu najsavremenije generacije lasera učili mnogi očni lekari iz naše zemlje, ali i iz inostranstva. Koliko domaći pacijenti imaju mogućnosti da biraju najbolje?

Izbori i odluke su nezaobilazni delovi u svim životnim situacijama. Izbor lekara je logična i intuitivna stvar, ali nije uvek bilo tako na ovim prostorima. Trudim se da u svojoj oblasti (lasersko skidanje dioptrije, operacije katarakte i rešavanje keratokonusa) uvek budem najbolji i da pratim najnovija tehnološka dostignuća i stavim ih na raspolaganje pacijentima u svojoj klinici u LaserFocusu. Kada sam se vratio iz Brazila 2005. godine, bio je samo jedan laser u zemlji. Danas ih ima osam, a dolazi još. Danas je internet najbolji prijatelj savremenog pacijenta. Vrlo lako i brzo se pronađu podaci o doktoru koji vas zanima. Možete lepo videti ko je šta pisao, objavljivao, gde je učestvovao i koliko je stručno aktivan. I ja proveravam za doktore kod kojih idem ili kod kojih vodim svoju porodicu! Pacijenti uglavnom ne znaju za moje edukativne aktivnosti po svetu, na kongresima, Medicinskom fakultetu u Brazilu, specijalizovanom kursu za refraktivnu hirurgiju u Švajcarskoj i Odseku za biotehnologiju na Mašinskom fakultetu u Beogradu.

Da li ljudi koji dođu kod vas po pomoć dovoljno znaju o mogućnostima da reše problem sa svojim vidom, ili očekuju čuda?

Danas je situacija osetno bolja nego pre šest godina kada sam se prvi put sreo sa našim pacijentima, ali još je veliki broj neinformisanih ili nepravilno informisanih. Mistifikacija, neinformisanost, ćutanje, sve je to bio deo nekog prihvaćenog šablona odnosa. Mene su u Brazilu učili da treba što više informisati pacijenta i zapravo mu pomoći da odluči šta je najbolje za njega, a ne odlučiti u njegovo ime. Uvek čujem da pacijent nema dovoljno znanja da donese odluku, ali istina je da lekar mora da mu da osnovne elemente za tu odluku, dopunivši ono što on ne zna, a ne da bilo na koji način sebično čuva to za sebe. Na taj način lekari i bespotrebno preuzimaju odgovornost na sebe i za stvari za koje nisu odgovorni.

Uz brojne reklame i pohvale domaćim klinikama, ordinacijama i lekarima, promiče li do običnog pacijenta i nešto što je priča bez pokrivača?

Reklama je deo potrošačkog društva i važno je biti kritičan. To je prilično teško ako nemate dovoljno znanja, što je, po pravilu, slučaj pacijenta koji se susreće sa reklamom u zdravstvu. Naš zakon o oglašavanju je prilično jasan o tome da ne smeju da se reklamiraju operacije, ne sme se pričati o eksperimentalnim metodama i o mnogo čemu drugom, ali ne primenjuje se uvek onako kako bi trebalo. Primer je velika

kampanja u medijima prošle godine u vezi sa skidanjem dioptrije kod dece, što se u većini zemalja sveta izuzetno retko radi, zato što ne treba. Dok god imamo drugih, manje agresivnih načina da se reši problem vida kod dece, poput naočara i kontaktnih sočiva (nema nikakvih problema da i predškolska deca nose kontaktna sočiva, uz budnu pažnju roditelja), strašno je i pomisliti na mogućnost intervencije laserom. Naročito je problematično što sve do pred pubertet ne možemo ni znati da li je rožnjača zdrava ili će dete imati keratokonus, što je najčešći razlog zbog čega ne može da se radi lasersko skidanje dioptrije kod odraslih. To je relativno retka bolest (jedan na oko 6.000), ali kada se uzme u obzir populacija koja nosi naočare, taj procenat je mnogostruko veći!

Prednosti današnje intervencije na oku?

Danas su operacije i intervencije na oku mnogo bezbednije, bezbolnije, brže i efikasnije. Infekcije se dešavaju u manje od jedan odsto slučajeva, a veliki deo intervencija i operacija se izvodi u lokalnoj, često i samo kapljičnoj anesteziji. Intervencija skidanja dioptrije ili operacija katarakte traju nepunih petnaestak minuta, a oporavak je brz, odnosno već posle nekoliko sati vide se rezultati. Malo grana medicine se može pohvaliti takvim napretkom u korist pacijenata. Naravno, to iziskuje mnogo veće posvećivanje, udubljanje u kompleksnost novih procedura, intervencija i operacija, kao i veliko materijalno ulaganje u najnoviju tehnologiju. ■

PRIJA LI LETO OČIMA?

nastavak sa strane 1.

Izlaganje UV zracima je manje u gradu, gde visoke zgrade prave hlad.

Lekovi: neki medikamenti, kao tetraciklini, sulfapreparati, kontraceptivna sredstva, diuretici i sedativi, mogu da povećaju osetljivost na UV zračenje.

Oblaci ne blokiraju značajnije nivo UV zračenja. Rizik od izlaganja ovim zracima je isti i pri oblačnom vremenu. Prozorsko staklo (i automobilsko) blokira najveći deo UV zračenja.

SUNČANE NAOČARE I ŠEŠIR

Najbolji način da se oči zaštite od štetnog UV i „plavog“ zračenja je nošenje kvalitetnih naočara za sunce dok ste napolju.

Potražite naočare koje blokiraju sve UV zrake i apsorbiraju većinu „plavog zračenja“. Vaš optičar će vam pomoći u izboru. UV zaštita ne zavisi od boje i zatamnenosti stakala. Svetlo braon staklo može da omogući istu UV zaštitu kao i tamno sivo staklo. Međutim, u zaštiti od „plavog zračenja“ boja ima značajnu ulogu. Stakla koja blokiraju ovo zračenje su bronzane, bakarne, nrandžaste ili smeđe boje.

Uz naočare, nošenje šešira sa širokim obodom može da i do 50 odsto smanji količinu UV zraka koja dolazi do oka.

Alergijski konjunktivitis

Leti često probleme stvara alergijski konjunktivitis. Konjunktiva je tanka opna slična sluzokoži nosa, koja pokriva beonjaču i kapke sa unutrašnje strane, pa isti alergeni koji pogađaju sinuse ili sluznicu nosa i pluća mogu da izazovu i alergijski konjunktivitis. Najčešće ih provociraju poleni trave, drveća i korova, a izazivaju

svrab, crvenilo, otok i suze.

Razlikuje se više vrsta alergijskih konjunktivitisa: najčešći su sezonski i hronični.

Sezonski konjunktivitis se obično javlja uvek u isto doba godine: u proleće kod onih koji su alergični na polen drveća, u leto kod onih kojima smeta polen trave, u jesen osetljivima na polen korova, dok je zima uglavnom miran period.

Hronični konjunktivitis traje cele godine, sa povremenim pogoršanjima. Najčešće ga izazivaju kućna prašina (i grinje), perje, dlake kućnih ljubimaca, bubašvabe i buđ.

KAKO SE ZAŠTITITI?

Najbitnije je ustanoviti šta izaziva alergiju, radi čega se ponekad moraju obaviti kožne probe kod alergologa. Kada se zna šta su alergeni, najbolja zaštita je ukloniti ih ili izbegavati ako je moguće. Međutim, to je najčešće veoma teško ili nemoguće. Tada

treba potražiti savet od svog očnog lekara. Ukoliko simptomi osim očiju zahvataju i neke druge organe (grlo, nos, pluća u vidu svraba, golicanja nosa i ušiju, kijanja ili gušenja), onda je oralna terapija najbolje rešenje, jer će se tako problemi u svim organima istovremeno rešiti.

Kada su, pak, simptomi vezani isključivo za oko, prva pomoć su veštačke suze, koje razrede količinu alergena u oku. Hladne obloge preko očnih kapaka takođe mogu da donesu izvesno olakšanje. Za teže oblike alergijskog konjunktivitisa koristi se nekoliko vrsta kapi za oči. Neke od njih sprečavaju alergijske reakcije, a neke trenutno olakšavaju smetnje. Bitno je da ih prepíše lekar, ni u kom slučaju ne treba ih koristiti samoinicijativno jer neki sastojci mogu izazvati ozbiljne štetne posledice.

ASS. DR VESNA JOVANOVIĆ,
oftalmolog, Laser focus

ŠTA TREBA ZNATI?

- Nemaju sve naočare za sunce filter koji blokira sve UV zrake. Mnogi optičari imaju instrument koji može da izmeri količinu vidljive i UV svetlosti koju određene naočare blokiraju. Ne zaboravite da nosite naočare za sunce i kada ste u hladu. Zgrade, putevi i druge površine takođe reflektuju UV zrake.
- Sunčane naočare su podjednako važne i zimi, jer sneg reflektuje i do 80 odsto UV svetlosti.
- Iako nosite kontaktna sočiva koja blokiraju UV zrake, ipak su vam potrebne naočare za sunce da biste zaštitili delikatna tkiva oko rožnjače, kao što je konjunktiva i okolna koža.

U vrelim letnjim danima i oči treba zaštititi od UV zračenja, ali i od supstanci koje izazivaju alergijski konjunktivitis





Po ugledu na naš Centar za mikrohirurgiju oka **LaserFocus** počinje da se primenjuje laserska korekcija dioptrije

KOREKCIJE VIDA I U SARAJEVU

U BUDVI, KAO U BEOGRADU

Centar za očne bolesti „Miljković“ iz Budve postaje jedan od članova porodice LaserFocus i uskoro obezbeđuje sve oftalmološke intervencije kakve se rade i u Beogradu. Odavno saradujem sa dr Mirkom Jankovim. Uverila sam se da je on ne samo vrhunski profesionalac, već i dobar i moralan čovek. Svi pacijenti, koje sam mu uputila na intervenciju u Beograd imali su samo reči zahvalnosti i pohvale za njega i njegov tim. Svi koje je operisao imali su prijatno iskustvo da vrate dobar vid. Zato je ova nova saradnja veoma značajna za naš Centar. Uspeli smo da uspostavimo takvu organizaciju i tretman kakav ima LaserFocus, a sve je kod nas planski organizovano i opremljeno, po standardima koje beogradske Centar ima. Potrudili smo se da sada može kod nas u Budvi da se uradi svaka intervencija korekcije vida kakve on obavlja u Beogradu. Prve laserske hirurške zahvate će dr Jankov kod nas izvesti već u julu, kaže dr Borka Miljković.

Prve laserske korekcije dioptrije Federaciji BiH u čuvenoj sarajevskoj ordinaciji „Dr Sefić“ dr Mirko Jankov je obavio krajem maja. Ova ordinacija je prvi potpisnik ugovora o dugoročnoj saradnji sa beogradskim „LaserFocus“ Centrom za mikrohirurgiju oka i dr Jankovim, a veliki je interes i drugih ordinacija i privatnih očnih klinika u Srbiji i zemljama u okruženju. Prezadovoljni smo organizacijom, brzinom hirurške intervencije i konforom koji su tokom korekcije vida imali naši pacijenti i njihovom reakcijom poslije intervencije. Prošlo je sve bez komplikacija i bez ikakvih infekcija, što je pri ovakvim intervencijama moguće. Naši pacijenti su puni zahvalnosti i lepih reči. Među dvadesetak njih je i pacijent koji je pre sedam godina imao intervenciju u jednoj drugoj klinici, a sada mu je dr Jankov radio reviziju. Upravo taj pacijent je presrećan zbog rezultata i vida kakav sada ima, objašnjava dr sc.med. Sanja Sefić Kasumović, uz napomenu da je pored intervencija LASIK i PRK boravak dr Jankova u Sarajevu bio dragocen i za preglede i konsultacije sa pacijentima i kolegama. Slični sureti zakazuju se svakog meseca. Nabavili smo najsavremeniji laser kojim se uklanja dioptrija, a imamo i pomoć najboljeg stručnjaka. Vjerujem da je

potpisani ugovor sa dr Jankovim od sada, pa za sva vremena na doborobit nas i naših pacijenata. U početku će nam biti dragocijeno da učimo od dr Jankova, a poslije će saradnja biti savjetodavna. On nam pomaže u kompletnoj organizaciji posla, od prijema pacijenata, do pregleda, operacija, kontrola... Cilj je da u našoj ordinaciji postignemo onaj standard usluga kakav dr Jankov ima u „LaserFocus“-u Beogradu, gdje su u posjeti bili i naša medicinska sestra, sekretarica, telefonistica, kako bi na licu mjesta sve preslikli i prenijeli u svoju sredinu. Radeći 90 godina u Sarajevu i u Banja Luci očni lekari iz moje porodice izgradili su ugled i standard usluga koji će, ubjeđena sam, saradnjom sa dr Jankovim i „LaserFocus“ grupom biti unapređeni i pružiti maksimum koji se može pružiti i kod nas jednako kao i u svijetu. Za dvanaest godina koliko radim kao očni ljekar privatnik, saradivala sam sa mnogim kolegama. Tek dr Jankov je po svim mojim kriterijumima osoba koja može biti moj partner u brizi o očima pacijenata. Hoću da naučim da koristim njegovo stručno znanje, njegovo ime, kvalitet i standarde koje on primjenjuje. Sada i pacijenti treba da znaju da će kod mene u Sarajevu dobiti sve kao da su došli kod njega u Beograd, kaže dr Sefić Kasumović. ■

Optički studio i oftamološka ordinacija „DR SEFIĆ“
Ferdija 5/1, 71000 Sarajevo, BiH

tel: +387 33 210 212
fax: +387 33 210 125
e-mail: sefic1@sefic.ba
www.sefic.ba

nastavak sa strane 1.

Masterclass III

ŠTA O MAJSKOM MASTERCLASS-U III KAŽU VIP GOSTI IZ INOSTRANSTVA?

Inž. Karel Fabry:
UVEK UKORAK
SA NAUKOM

O novim tehnologijama – iTrace topografiji talasnom frontu – kolegama je govorio inženjer Karel Fabry. Ovaj Belgijanac radi u kompaniji Tracey Technologies, Houston, Texas, USA. -Brza su naučna pomeranja i njihova primena u praksi najuglednijih lekara. Oftalmologija se razvija dve stotine godina, a unazad 20 godina njen razvoj je ogroman. Sve novo iz oblasti tehnike i tehnologije brže stiže i do pacijenata. Samo do onih pacijenata čiji lekari su zainteresovani i nastoje da prate nove tehnologije i informacije. Sve počiva na obrazovanju. Bitno je da se predavači na fakultetima stalno obrazuju, da su na izvoru informacija i novih otkrića. Zbog toga je bitno da su dva velika stručnjaka, dr Lake i dr Schor, došli u Srbiju da sa nama podeli ono što je najsavremenija reč nauke u oftalmologiji, u hirurgiji prednjeg segmenta oka i uklanjanju staračke dalekovidosti. Srećna je okolnost što Srbija ima dr Jankova, koji je bio u prilici da sve novosti u hirurgiji oka vidi kod svetskih stručnjaka. On godinama radi na zajedničkim projektima i istraživanjima, bio je u Cirihi u timu velikog prof. dr Tea Zajlera kada sam ga upoznao. Zadržuje me što je dr Mirko Jankov sva svoja znanja i stručnost, sakupljene na usavršavanjima i subspecializacijama u svetu, doneo u LaserFocus, gde to pomaže pacijentima. Na ovakvim stručnim skupovima kolegama, predajući im ono što je u svetu naučio. To je veoma dragoceno. Slično čine i druge kolege, ali ne na ovako visokom nivou kakav je bio na početnom Masterclass-u. Obično se kolege plaše velikih grupa zbog interaktivnosti i negativnih efekata. Važno je da učimo jedni od drugih. Zadržan sam što je dr Jankov na svim kontinentima razgovarao i konsultovao se sa vrhunskim hirurzima, danas je on jedan od njih. Učio je od mnogih i predavao mnogima, a ipak je sve što je naučio doneo ovde, u svoju zemlju.



Dr Paulo Schor:
ZNAJJE OD
NAJBOLJIH
STRUČNJAKA

O mogućnostima refraktivne hirurgije i otklanjanju staračke dalekovidosti govorio je dr Paulo Schor, profesor na Federal University of Sao Paulo, Brazil. -Nove tehnologije doprinose da se čoveku pomogne da dobro vidi i tako kvalitetnije živi. Impresioniran sam susretom oftalmologa u Beogradu, kao da sam na ovako velikom događaju u svojoj zemlji. Imamo pet ili šest ovakvih velikih događaja godišnje u Brazilu, gde se okupi i više lekara, ali mi smo mnogo veća zemlja, sa ogromnim brojem stanovnika. Imamo i 50 događaja sa manje učesnika nego što je ovaj skup u Beogradu. Ovde su predavači govorili duže od deset minuta, što nije uobičajeno kod nas u Brazilu. Došao sam da predajem jer dobro poznajem dr Mirka Jankova. Kao on, i ja verujem da je bitno da se informacije i znanje dobiju od pravih stručnjaka, da se lekari obaveštavaju o svim novostima. Profesor sam na univerzitetu, putujem mnogo po Americi, Evropi i po mojoj zemlji, verujem u širenje znanja. Želim da se u svetu unapredi shvatanje o značaju primene novih tehnologija. Kada se nabavlja nova oprema, ceni se koji je najdominantniji proizvođač prisutan na tržištu, kakva je politika uvoza opreme u zemlju, kakvo je znanje doktora koji će koristiti tu tehnologiju. Očni hirurg mora da, pored visoke stručnosti i ljudskog poštenja, dobro poznaje sve što se juče pojavilo u praksi, da može pacijenta pošteno savetovati kako i kada da se opredeli za operaciju. Kada vidi pacijenta, lekar zna da li je on neko kome treba da pomogne. Za stručni medicinski angažman i rad treba da bude plaćen. On želi da postane prijatelj pacijenta i da ostane u dobrom kontaktu sa njim kako bi on imao puno poverenje i znao da mu se može uvek obratiti za pomoć. Neki sve gledaju kao berzu: stalo im je samo da akcije raste i uopšte ih nije briga da li će zbog toga biti nekih posledica, da li će neko nastradati ili ne. Kada je pacijent zadovoljan, on će dati preporuku drugom pacijentu. Jedan



nezadovoljan pacijent znači da ćete izgubiti sedam novih. Lekarski posao nije kratkoročna igra, poverenje se postepeno gradi, dragoceno je i treba ga čuvati. Ostajem prijatelj LaserFocus porodice. Dr Jankov je radio doktorsku tezu, bio sam mu mentor, a saradnja prerasla u poverenje, u poštovanje i kvalitetno prijateljstvo. Danas dr Jankov zna više nego ja, od onih je učenika koji nadrastu učitelje. To znači da sam ja dobro obavio mentorski zadatak.

Dr Jonathan Lake:
PODELITI ZNAJJE SA KOLEGAMA

O katarakti i presbiopiji, kako se sprečavaju i zbrinjavaju komplikacije govorio je dr Jonathan Lake, uvaženi oftalmolog hirurg. Rodom je iz SAD-a, radi na „Oftalmedu“ u Braziliji. -Oftalmologija je privilegovano područje jer se mnoga naučna otkrića brzo uvode u ovu oblast. Sa dr Jankovim sam bio i ranije u prilici da te inovacije upoznam i primenjujem u hirurgiji oka. Prisustvo različitih tehnologija poslednje generacije, naročito u refraktivnoj hirurgiji, utiče i na konkurentnost. Neke klinike, trčeći za profitom, reklamiraju i rezultate koji još nisu potvrđeni u praksi. Ljudi kojima je potrebna pomoć očnoog hirurga treba da budu veoma oprezni i da se prethodno raspitaju kome poveravaju svoj vid. Pacijent mora da bude dobro informisan, da zna kakvi rizici postoje osim očekivanih dobrih rezultata, kakve komplikacije mogu nastati... Lekar mora da mu sve predoči, da ga upozori. Stručni susreti lekara veoma su bitni, i to kako onih koji se bave hirurgijom oka, tako i onih koji se u medicinskim ustanovama u prvom stepenu bave pregledima očiju. Zato je važna dobra informisanost o događajima i novim tokovima u oftalmologiji, inovacijama i najsavremenijim tehnologijama. Protiv nekorektnih konkurencije i obećanja koja nemaju pokrića može se boriti jedino znanjem. Zato su dragoceni skupovi kao što je Masterclass u Beogradu. Lekar koji ima znanje i samopouzdanje može da to podeli i sa kolegama, kao predavač ili kao konsultant. ■



UTISCI PACIJENATA

„Teško da mogu riječima izraziti svoju zahvalnost! Želim da pozdravim tim koji je bio u Sarajevu, na čelu sa dr Jankovim, i da Vam poželim puno sreće u daljem radu i životu.

Gledala sam njegova gostovanja na televizijama u Srbiji i preko interneta. Dr Jankov je „kupio“ moje povjerenje svojom skromnošću i realnošću, a to je i opravdao prilikom našeg susreta.

Prezadovoljna sam, nemam ni najmanje smetnje i drago mi je što još postoje takvi ljudi, koji prvenstveno imaju ljudskost, pa još onda i stručnost i znanje da mogu pomoći drugima. Vratili ste mi ne samo vid već i povjerenje u ljude. Da je više takvih ljudi i stručnjaka, svijet bi bio mnogo ljepši!”

Adela Podumljak,
LASIK, Sarajevo

„Prvi put posle daleke 1983. godine vidim na daljinu veću od tri metra. Zahvaljujem celom kolektivu na besprekornom odnosu. Puno hvala!”

Bogoljub Sofronijević,
LASIK, Skoplje

Još ne mogu da verujem da nisam zavisna od raznih pomagala (sočiva, naočara za daljinu, naočara za blizinu), da su moje oči, zahvaljujući Vama, osobođene stega, a ja obaveza. Moje oči i ja smo dobili na kvalitetu života, a to dugujemo Vama. Celoj ekipi puno uspeha u daljem radu i da vam svi pacijenti budu zahvalni kao ja!”

Slavica Janković,
LASIK, Beograd

„Prvi put u životu vidim kao svi normalni ljudi. Nemam riječi kojima bih mogao da opišem svoja osjećanja. Zahvaljujem se doktoru Mirku i njegovim saradnicima što su mi to omogućili. Puno hvala!”

Vojislav Miletić,
LASIK, Nikšić

„Iako dr Jankova karakterišu izrazita stručnost i brojna priznanja i dostignuća na profesionalnom planu, to nije ono što ga izdvaja od ostalih stručnjaka iz njegove oblasti. Konkurentska prednost dr Jankova je njegova ljubav prema profesiji koju je izabrao. Na bazi toga što voli svoj poziv, dr Jankov je očiglednim radom i trudom i, nesporno, velikim odricanjima izgradio sistem vrednosti koji primenjuje u svakodnevnom životu i koji je, uz pomoć sjajnih saradnika i tima koji ga okružuje, uspeo da u potpunosti implementira

u okviru „LaserFocus-a“. Verujem da je svima jasno zašto nisam pominjao samu operaciju, kao i njen predoperativni i postoperativni period. Jedini ishod rada koji obavlja „LaserFocus“ tim, na čelu sa dr. Jankovom, jeste stoprocentna uspešnost onoga što je u startu zacrtano – zdravo oko i zadovoljan pacijent! Želim Vam sve najbolje i veliki pozdrav za ceo „LaserFocus“, a posebno za Vas!”

Mirko Graovac,
LASIK, Beograd

„Ne postoje reči kojima bih opisala svoj osećaj. Moje oči su ponovo moje! Prvo sam se čula sa Sandrom (izvanredna osoba!). Sve devojke su sjajne. Uticale su da sam sve vreme bila opuštена. Hvala vam devojke, najbolje ste! Doktorka Vesna takođe zaslužuje sve komplimente, hvala doktorka! Podjednako hvala i dr Mirku koji je bio dobar prema meni, kao i prema svim svojim pacijentima. Hvala vam od srca za sve što ste učinili za mene i moje oči. Hvala, hvala, hvala..!”

Aleksandra Stojanović,
LASIK, Beograd

 **Podelite vaše utiske sa drugima e-mailom na focus@laserfocus.eu**

PITANJA I ODGOVORI

Da li je potrebna opšta anestezija za lasersko skidanje dioptrije?

Nije! I nema potrebe da pacijent brine jer je intervencija sigurna. Čak i kada bi došlo do pomeranja glave ili očiju pacijenta, laser bi odreakovao i odmah, u deliću sekunde, bi se sam preusmerio ili čak i isključio.

Koliko traje operacija katarakte? Koliko dugo traju pripreme, a koliko oporavak?

Operacija traje dvadesetak minuta. Priprema je prilično obimna i detaljna da bi se predupredile komplikacije koje se mogu predvideti pažljivim predoperativnim pregledom. Oporavak zavisi od vrste operativne tehnike i vrste anestezije koja se koristi. U „LaserFocus-u“ koristimo ultrazvučno otklanjanje katarakte i kapljičnu anesteziju, pa naši pacijenti posle nekoliko sati sasvim korektno vide.

Šta treba činiti i koju terapiju uzimati posle intervencije Ultra B2?

Posle hirurške intervencije koriste se kapi nekoliko meseci, sa čestim kontrolnim pregledima. Veoma je važno da se pacijent uredno pridržava uputstva i da se redovno ukapavaju kapi. Pacijent može nastaviti da nosi kontaktna sočiva jedan do dva meseca posle zahvata.

